

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 22.

OLASZ NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

- **A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (10 pont)

- 1) M
- 2) D
- 3) G
- 4) I
- 5) F
- 6) L
- 7) E
- 8) A
- 9) H
- 10) B

Compito 2 (10 pont)

- 11) mela
- 12) minuti
- 13) nulla
- 14) bene
- 15) scienza
- 16) vita
- 17) muscoli
- 18) cuore
- 19) volontari
- 20) drammatici

Compito 3 (13 pont)

- 21) F
- 22) V
- 23) V
- 24) F
- 25) F
- 26) F
- 27) F
- 28) V
- 29) V
- 30) F
- 31) V
- 32) V
- 33) V

NYELVHELYESSÉG

- **A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**

Compito 1 (4 pont)

- 1) di
- 2) dell'
- 3) al
- 4) a

Compito 2 (5 pont)

- 5) Assicurati / assicurati
- 6) Metti / metti
- 7) Aziona / aziona
- 8) aggiungi
- 9) versalo

Compito 3 (4 pont)

- 10) B
- 11) C
- 12) B
- 13) D

Compito 4 (5 pont)

- 14) può
- 15) ha scelto
- 16) Ha prenotato / ha prenotato
- 17) spenderà
- 18) mangerà

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

- A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (7 pont)**ha la patente**

1)	Carla	sì
2)	Paolo	no
3)	Francesca	no
4)	Enrico	sì
5)	Ilaria	no
6)	Giovanni	no
7)	Caterina	sì

Hai la patente o no?

Giulia:

Ciao a tutti, mi sono messa da poco con un ragazzo. Ho 20 anni e ho già la patente da 2 anni, lui ne ha 21 e ancora non l'ha presa.

(pausa)

Carla:

Il mio ragazzo ha la patente ma guido sempre io, anche perché mi piace. All'inizio della nostra storia nessuno dei due aveva la patente e solo io avevo il motorino e uscivamo in motorino, poi ci siamo presi la patente, viviamo assieme ma in ogni caso guido sempre io.

(pausa)

Paolo:

Per molte delle femminucce sembra proprio che la patente possa essere una discriminante. Che triste! Io ho 35 anni, non ho la patente, in compenso ho una donna che mi ama e mi stima.

(pausa)

Francesca:

Ho sbagliato a 18 anni quando i genitori mi avevano detto: "Scegli: o la festa o la patente". Ho scelto la festa. Il mio fidanzato mi viene a prendere sempre, ma vivendo in provincia di Roma, spostarmi verso il centro diventa difficoltoso.

(pausa)

Enrico:

È incredibile che in 5 anni uno non riesca a prendere la patente. Io ci sono riuscito già la prima volta che ci ho provato. Il mio parere è che, in ogni caso, sia meglio prendere la patente perché così si diventa indipendenti.

(pausa)

Ilaria:

Ho 25 anni. Ho provato a prendere la patente verso i 20, ma in due anni sono sempre arrivata al limite con il foglio rosa, facevo la pratica e venivo bocciata, così ho lasciato perdere.

(pausa)

Giovanni:

In pratica io non guido e non ho mai guidato... ho sempre cercato posti dove i mezzi di trasporto funzionassero. Sì, qualcuno pensa sia un problema, e forse lo è quando si vive in posti dove la metro non esiste e gli autobus non passano, però non credo che in grandi città sia necessario guidare.

(pausa)

Caterina:

Io ho preso la patente a 19 anni e i ragazzi venivano sempre a prendermi con la loro macchina e mi accompagnavano dappertutto lo stesso. Perfino adesso salgo più sulla macchina del mio compagno che sulla mia.

(adattato da <http://forum.alfemminile.com>)

Compito 2 (8 pont)

	vero	falso
8)		X
9)	X	
10)	X	
11)		X
12)		X
13)	X	
14)	X	
15)	X	

I nonni raccontano

I miei nonni mi hanno raccontato che, quando erano piccoli, non vivevano bene come i ragazzi di oggi. La maggior parte delle persone viveva nei cortili dove i servizi igienici, spesso, erano situati all'esterno delle case perché venivano utilizzati da più famiglie. Le case non avevano molte stanze. Spesso c'era un'unica stanza da letto dove dormivano genitori e figli insieme. I ragazzi, quando non erano occupati a svolgere lavori per aiutare la famiglia, giocavano nel cortile con i vicini, perché si conoscevano tutti. La domenica, poi, si andava a messa indossando il vestito "buono". Per risparmiare, i vestiti e le scarpe dei fratelli più grandi passavano ai più piccoli e, inoltre, non c'erano tante varietà di merendine e la carne si mangiava solo la domenica.

(pausa)

A scuola gli alunni indossavano grembiuli neri; gli insegnanti erano molto severi. Le cartelle erano di cartone pressato e i quaderni avevano la copertina nera.

I nonni mi hanno anche detto che, per spostarsi da un luogo all'altro, usavano la bicicletta o la filovia.

Gli uomini, nei giorni festivi, si incontravano nei bar o dal barbiere, per giocare a carte o per guardare insieme i programmi sportivi. Quando il tempo lo permetteva, molti lavori domestici venivano svolti in cortile, come: lavare i panni, allargare la lana oppure fare lavori per le fabbriche conserviere.

Tra i vari cortili giravano i venditori ambulanti che vendevano di tutto: dai generi alimentari ai detersivi e, oltre ai gelati al limone, vendevano bibite speciali fatte di ghiaccio tritato bagnato con sciroppo.

(adattato da: <http://www.terzonocera.gov.it>)

Compito 3 (9 pont)

- 16) C
- 17) B
- 18) C
- 19) A
- 20) B
- 21) A
- 22) C
- 23) B
- 24) A

Intervista a Giacomo Celentano

Giacomo Celentano è figlio della coppia Claudia Mori - Adriano Celentano. Il suo sogno è sempre stato quello di cantare. Il suo produttore dice: «È un tipo introverso, con una sensibilità non indifferente e un temperamento creativo.».

Giacomo, la canzone «Io ti cercherò» è stata per Lei motivo di sofferenza, vero?

«Sì, era la canzone che avevo presentato al Festival di Sanremo. L'avevo fatta sentire a mamma e papà, a Rosita e a Rosalinda. Avevano detto che era bella.».

E poi?

«Poi niente. Non hanno voluto presentare la canzone al Festival con la casa discografica di famiglia. Così l'ho affidata a quella del mio manager. Dopodiché non hanno mosso un dito per spingere il disco. »

(pausa)

Ma lei, in che rapporti è con la Sua famiglia?

«Ho vissuto con loro per molti anni. Da tre abito con la mia fidanzata, siamo in attesa di trovare una casa e sposarci.».

La Sua famiglia d'origine l'aiuta economicamente?

«Assolutamente no, ma questo è giusto. In fondo ho trentaquattro anni.».

E, visto che l'attività musicale non va tanto bene, come fa a tirare avanti?

«Ho fatto in questi anni tantissimi lavori fra cui il venditore di computer, il commesso in un negozio di dischi, ma anche cose molto più umili.».

Com'è la Sua vita?

«Ho passato dei momenti difficili. Nel 1990 avevo deciso di abbandonare definitivamente la musica. Poi, dopo l'incontro con il discografico Dino Vitola qualche anno fa, ho deciso di ricominciare.».

(pausa)

Ma come giudica la Sua famiglia? Il settimanale «Oggi» ne ha fatto un ritratto impietoso.

«Hanno sentito solo i parenti, ma nessuno di noi. È una famiglia come tante altre.».

Aspetta un invito da suo padre in televisione?

«Diciamo che lo vorrei. Ma non so se arriverà. Lui è imprevedibile. È la parola giusta per definirlo.».

Da genitore si comporterà come lui?

«No, assolutamente. Sarò l'esatto contrario. Io appoggerò e aiuterò i miei figli.».

(adattato da <http://www.informusic.it>)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	20
14	19
13	17
12	16

Feladatpont	Vizsgapont
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

ÍRÁSKÉSZSÉG

Általános útmutató

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy **a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.**

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Nyelvhelyesség	5
Íráskép	1
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Nyelvhelyesség

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét.	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot.
A szöveg terjedelme 50–80 szó között van.	A szöveg terjedelme 40–49 vagy 81–90 szó között van.	A szöveg terjedelme 40 szó alatt vagy 90 szó fölött van.	A szöveg terjedelme nem éri el a 20 szót.

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető, hibátlan vagy csak kevés hibát tartalmaz.	A szöveg az apróbb nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok miatt nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	21

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; hogy az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

Szókincs, kifejezőmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat a középszintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljes egészében megértse.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és a szöveg hosszúsága*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozott. A szöveg terjedelme 100–120 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, a többi csak részben. A szöveg terjedelme 80–99 vagy 121–140 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 80 szó alatt vagy 140 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el az 50 szót.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtnak és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés, tárgyalás és a befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a szöveg megértését.	A szöveg kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, vagy csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek nehezítik a szöveg megértését.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.